

Redakcia Informo

Niaj membroj kaj abonantoj ricevas per ĉi tiu sendo ankoraŭ trian kajeron de la Scienca Revuo Vol. 48 por la kuranta jaro.

Tiu kajero (1997)(3) komencas per kontribuo al 'Esperanto kiel faklingvo' kun elekta bibliografio.

Per la sekvanta lingvascienca artikolo pri la problemoj ne de la lingvo sed de la skribo, la redakcio intencas kontribui al faka kaj senpasia diskutado rilate al la ofte diskutita problemoj de skribo de internacia lingvo. La artikolo estas originale verkita por nia Organo, sed baziĝas sur jam antaŭe ellaboritaj proponoj. La legantoj estas petataj atenteme trastudi tiun interesan artikolon kaj pruvi ĝin objektivaj. Se ekzistas intereso la redakcio pretas publikigi sciencenhavan respondan artikolon esperantlingvan aŭ modifan. Starpunkto estas ke la parolata lingvo ne estu tuŝita de diskutataj skribmanieroj.

La redakcio publikigas en ĉi tiu kajero esperantlingvan tradukon samtempe kun la nacilingva naturscienca originalo, kiu la aŭtoro disponigis al ISAE post la kunveno de specifaj NGO (*Non-Governmental Organisations* = Ne-Registaraj Organizoj) pri baza medikamenta provizado de la centraj amerikaj landoj en *Ascona (CH)* en 1996, pri kiu ni raportis en la Bulteno 1997(1) p. 18. Tiu dulingveco estas pravigita, se temas pri nacilingva originalo, kiu havas por la aŭtoro same kiel por nia Organo reputacian signifon rilate al scienca esploro kaj en nacia kaj en internacia lingvo.

Esperanto kiel Faklingvo - Elekta Bibliografio

Detlev Blanke (DE)

Enkonduko

La legantoj de Scienca Revuo kutime havas aparte fortan intereson pri la faka apliko de Esperanto. Ili verkas faktekstojn. Tio postulas de la verkantoj, ke ili ofte devas solvi terminologiajn problemojn. Ja ne ĉiam troveblas la necesa termino en la malabunde ekzistantaj fakvortaroj. La kreado de novaj terminoj (fakvortoj) estas multe pli komplika kaj respondeca afero ol oni ofte konscias. Necesas scio pri principoj de la termino-kreado. Utilas konscii pri la jam kolektitaj spertoj.

Kvankam ĝenerale ne ekzistas sufiĉe da altnivelaj fakvortaroj por Esperanto, tamen pli kaj pli ofte aperas novaj, ne nur fakaj vortaroj, sed ankaŭ terminaroj, glosaroj aŭ simplaj terminolistoj. Ĝenerale oni prave povas supozi, ke la verkintoj de tiaj materialoj estas fakuloj pri siaj temoj. Tamen, tio tute ne aŭtomate implicas, ke ili havas spertojn pri terminologia laboro aŭ konas ties malfacilaĵojn kaj problemojn. Sekve ili ankaŭ ne ĉiam konscias pri tio, ke ekzistas internacie ellaboritaj principoj pri terminologia agado, kiuj validas sendepende de la konkreta lingvo kaj sendepende de la konkreta fako. Aldoniĝas, ke por Esperanto ekzistas specife konsiderendaj aspektoj.

Terminologio kaj terminologiaj aktivecoj.

Ĝis nun en Esperanto bedaŭrinde ne ekzistas sufiĉe sistema, kontinua kaj science bazita agado por evoluigo de terminaroj por la diversaj faklingvoj. Tamen okazis multaj seriozaj provoj, antaŭ la unua mondmilito i.a. de *Charles Verax* kaj *Maurice Rollet d'Isle*, post la milito aparte de *Eugen Wüster* - la fondinto de la terminologio-scienca - kaj de *Ernest K. Drezin*, post la dua mondmilito i.a. de *Rudolf Haferkorn*, *Jan Werner* kaj *Rüdiger Eichholz*.

Aparte menciindas la klopodoj de diversaj aktivuloj komence de la 80-aj jaroj ĉirkaŭ la Terminologia Esperanto Centro de UEA (TEC), kiu celis stimuli la ellaboron de metodologia bazo por terminologia agado, bazo kiu konsideru la rezultojn de la neesperanta terminologioscienco kaj de la esperantlingvaj spertoj. Pri ĉio ĉi ekzistas diversaj publikaĵoj, kiuj tamen ne fariĝis sufiĉe konataj.

Elekta Bibliografio

La sekva bibliografio helpu al interesitoj enlabori sin en la kampon de la faklingvo de Esperanto, aparte en ties terminologiajn problemojn kaj principojn. Eble tio instigos ilin daŭrigi kaj plibonigi la agadon, kiu estas de esenca signifo por la estonteco de Esperanto.

Mi kunmetis nur materialojn pri ĝ e n e r a l a j problemoj de la terminologio, aparte pri terminologia laboro en kaj por Esperanto (A) Tiuj temoj kompreneble estas ligitaj kun la fenomeno faklingvo kaj inverse. Pro tio en la listigitaj materialoj oni ankaŭ trovas konsiderojn pri la faklingvo ĝenerale kaj (aparte sub C) en Esperanto. Mi ne listigis terminarojn de unuopaj fakoj (ekz. matematiko, kemio ktp.), nek diskutojn pri unuopaj diversfakaj terminoj. Pri ekzistantaj terminaroj/fakvortaroj por unuopaj fakoj informas kelkaj bibliografioj (vidu sub B), kiuj bedaŭrinde ne estas ĝisdataj.

Lastajn informojn pri aperintaj fakvortaroj oni trovas en la revuo *Esperanto* (rubriko 'laste aperis'), kaj aparte, inkluzive priterminologiajn materialojn, en la tre utila bulteno "Terminoteko. Informilo pri terminara laboro en Esperanto en kunlaboro kun Perkomputora Termina-Kolekto (Pekoteko)" redaktata de *Bernhard Pabst, Südweg 42, DE - 53773 Hennef, Germanio (Tel. +49-2242-866580)*. Ankaŭ la 'Informilo por Interlingvistoj' (Ipl), redaktata de la aŭtoro kaj abonebla pere de UEA, regule informas pri novaj studoj kaj fakvortaroj.

Ĉar estas utile ne nur resti en la esperantista medio, sed iom sekvi la neesperantan sciencan mondon rilate esplorojn pri la fenomeno faklingvo kaj - al tio ligite - terminologio-sciencajn problemojn, mi

ankaŭ listigis kelkajn neesperantlingvajn materialojn. Inter ili iom multas, pro kompreneblaj kialoj, aparte germanlingvaj.

La bibliografio ne celas kompletecon, klopodas tamen mencii la plej gravajn materialojn. Mi estos tre danka, se la legantoj de *Scienca Revuo* atentigos min pri mankoj kaj nemenciitaj gravaj etnolingvaj kaj esperantaj materialoj.

Pri la celoj kaj la agado de TEC aparte informas kelkaj materialoj en la bibliografio, parto A. Pro la drastaj ŝanĝoj en orienta Eŭropo kaj la manko de organizantoj laborpretaj, la aktivadoj de TEC ĉesis, espereble nur provizore. Tio tamen ne signifas, ke TEC formale malaperis; ĝi ne malfondiĝis, sed bedaŭrinde malaktivis kaj atendas reaktivigon flanke de kompetentaj homoj.

A. Publikigaĵoj pri principoj kaj problemoj de terminologia laboro en kaj por Esperanto.

- Bednařík, Aleš (1984): Bazaj principoj de Esperanta terminologio. En: Kontribuoj al lingvaj teorio kaj praktiko. Kolekto de prelegoj prezentitaj kadre de la lingvistika seminario en Nitra 1983-11-25/27. Poprad : Slovaka Esperanto-Asocio, p. 42-53
- Blanke, Detlev (1986): Esperanto und Wissenschaft. Zur Plansprachenproblematik. Berlin: Kulturbund (2-a eldono), 88p. (p.49-58 pri farado de terminoj kaj ties registrado en Esperanto)
- Blanke, Wera (1986): Multlingva mondo kaj fakvorta normigado. En: Esperanto, (Rotterdam) 79(1986)12, p. 207-208
- Blanke, Wera (1987a): Kion ni faru? Survoje al realigo de Terminologia Esperanto-Centro (TEC). En: Esperanto (Rotterdam), 80(1987)5 (majo), p. 88-90
- Blanke, Wera (1987b): Plánovojazykové, korene medzinárodnej terminologickej normalizácie a jej vplyv na esperanto. En: Košecký, Stanislav (1987, red.): Problémy interlingvistiky. Zborník materiálov z interlingvistického seminára (Vysoké Tatry 20.-22.mája 1987), Bratislava: Slovaka Esperanto-Asocio, p. 130-139
- Blanke, Wera (1989a): Terminologia Esperanto-Centro. Efforts for Terminological Standardization in the Planned Language. En:

- Maxwell, Dan / Schubert, Klaus / Witkam, A.T.M. (1989, Eds.): New Directions in Machine Translation. Conference Proceedings. Budapest 18/19-8-1988. Dordrecht-Providence: Foris, p. 183-194
- Blanke, Wera (1989b): Terminological standardization - its roots and fruits in planned languages. En: Schubert 1989, p. 277-292
- Blanke, Wera (1995): Fakvortoj en Esperanto - kion fari, se la vortaro ne plu helpas? En: Esperanto-Dokumentoj 2, Osnabrück: Deutsches Esperanto-Institut, p. 22-33
- Bormann, Werner (1993): Fakvortoj en ekonomio, la faklingvo en Esperanto, la Terminologia Centro de UEA kaj la Akademio de Esperanto. En: La Letero de l'Akademio de Esperanto (Paris) n-ro 23 (Aprilo-Majo-Junio) 1993, p. 3-4
- Bormann, Werner (1994): La faklingvo en Esperanto. En: esperanto 87(1994)6 (junio), p.100-101 (reprezo en Heroldo de Esperanto 70(1994)7, p.3-4; La Letero de l'Akademio de Esperanto, n-ro. 25 [januaro-februaro-marto], p. 3-5; Eventoj No.56 [2/junio 1994], p.3
- Bormann, Werner (1995): Defio faklingvo. En: Chrdle 1995, p.57-71
- Buza, Bernao (1982): La Zamenhofa spirito de la vortkreado. En: Novobilský, Vlastimil / Pluhař, Zdeněk (Red.): Kolekto de la referaĵoj el la internacia Seminario pri Apliko de Esperanto en Scienco kaj Tekniko 1982. České Budějovice 1982-08-13/15, Praha: Ĉeĥa Esperanto-Asocio, p. 86-90
- Carlevaro, Tazio (1974): Scienca, popularscienca kaj faka literaturo. En: Lapenna / Lins / Carlevaro 1974, p. 249-279
- Carlevaro, Tazio (1974): Fakaj terminaroj. En: Lapenna / Lins / Carlevaro 1974, p. 280-292
- Carlevaro, Tazio (1974): Fakaj periodaĵoj. En: Lapenna / Lins / Carlevaro 1974, p. 304-310
- Chrdle, Petr (1995, Red.): La Stato kaj Estonteco de la Internacia Lingvo Esperanto. Dobřichovice: KAVA-PECH, 191 p.
- Darbellay, Christian (1981): Kiu estas kiu en scienco kaj tekniko. Neuss: La aŭtoro, 275 p.
- Dehler, Wera (1982a): 6 tezoj pri terminologia laboro. En: der esperantist (Berlin) 18(1982)2(112), p.38

- Dehler, Wera (1982b): Proponoj por terminologia laboro. En: der esperantist (Berlin) 18(1982)2(112), p.38-39
- Dehler, Wera (1984): Terminologio internacia - radikoj, tendencoj kaj rilatoj al Esperanto. En: Pluhar, Zdeněk / Novobilský, Vlastimil (Red.): Kolekto de la referaĵoj el la internacia seminario Apliko de Esperanto en Scienco kaj Tekniko. Brno: Ĉeĥa Esperanto-Asocio, p. 99-105
- Dehler, Wera (1985a): Rilatoj inter planlingvoj kaj internacia terminologinormigo. In: memoriam Hans Joachim Plehn. En: Paco (GDR-eldono, Berlin, 1985) p. 33-36
- Same en: Rokicki, Ryszard (1989, Red.): Acta Interlingvistica, 13-a Interlingvistika Simpozio. Varsovio: Akademickie Centrum Interlingwistyczne. Rada Naczelna ZSP, p. 35-46
- Dehler, Wera (1985b): Terminologiaj principoj de Esperanto. En: der esperantist (Berlin) 21(1985)4(132), p. 83-89
- Dehler, Wera (1985c): Nova ŝanco por terminologio. En: Planlingvistiko (La Chaux-de-Fonds) 4(1985) n-ro 16 (vintro), p. 18-20; reprezo i.a. en: Budapeŝta Informilo (Budapest) 12/85, p. 17-20; der esperantist (Berlin) 1/1986, p. 1-4; Heroldo de Esperanto (Bruselo) 3/1986, p.3 (mallongigite); El Popola Ĉinio (Pekino) 8/1986, p.10-12; Bulgara Esperantisto (Sofio) 9/1986, p. 8-11; Pola esperantisto (Varsovio) 1/1986, p.13-16; Oomoto (Kameoka-si) 1/1987, p. 28-31; Starto (Praha) 4/1987, p. 7-11
- Dehler, Wera (1986): Faka apliko kaj terminologio en Esperanto. Ĉu hobbio aŭ seriozaĵo? En: Esperanto (Rotterdam) 79(1986)5, p. 83-85
- Dellian, Kurt (1955): Principoj de Terminara Kreado. En: Sennacieca Revuo (Paris), n-ro 83, 1955, p. 54-56
- Dellian, Kurt (1957): Pri la evoluo de esperantaj terminaroj. En: Scienca Revuo (Purmerend) 8(1957)3(31), p. 88-91
- Drezen, Ernest K. (1935): Pri problemo de internaciigo de scienca-teknika terminaro. Moskvo: Standardizacija i Racionalizacija, Amsterdam: EKRELO, 83 p. (reprezo: 1983, Saarbrücken: Iltis, kun postparolo de Alfred Warner)

- Eichholz, Rüdiger (1986a): Perkomputora terminokolekto (Pekoteko). En: Eichholz, Rüdiger (Red.): Akademiaj Studoj 1986. Bailieboro (Ontario): esperanto press, p. 111-130
- Eichholz, Rüdiger (1986b): Terminologia Vortaro. Provtraduko de la Rekomendo R1087 de ISO (1969). Bailieboro (Ont.): esperanto press, 50 p.
- Eichholz, Rüdiger (1987a): Terminiko en la interetna lingvo. En: Eichholz, Rüdiger, (1987, Red.): Akademiaj Studoj 1987, Bailieboro (Ont.): esperanto press, p. 97-105
- Eichholz, Rüdiger (1987b): Pekoteko - a promising new method for terminology. En: TermNet News (Wien) 16/1987, p. 3-8
- Eichholz, Rüdiger (1988): The creation of technical terms in Esperanto. En: Czap, Hans/ Galinski, Christian (1988, Eds): Terminology and knowledge engineering. Supplement. Frankfurt/M.: Indeks, p. 93-97
- Eichholz, Rüdiger (1989): Terminics in the interethnic language. En: Schubert 1989, p. 293-309
- Eichholz, Rüdiger (1991?): Esperanta provtraduko de International Standard ISO 1087 (ISO 1990), Terminology - Principles and Co-ordination. Manuskripto, 20p.
- Eichholz, Rüdiger (1992): Perkomputora terminokolekto (Pekoteko) 85-90, Vol. I-III, Bailieboro (Ont.): esperanto press, 1815 p.
- Eichholz, Rüdiger (1995): Principoj por selekto de fakaj terminoj. En: Chrdle 1995, p. 72-88
- Frank, Tilo (1992): Internacia Sciencista Dokumentaro. San Marino: AIS, 240 p.
- Fritsch, Ludvik (1979): Teknikaj vortaroj en Esperanto - problemoj de la fakterminologio en Esperanto. En: Blanke, Detlev (Red.1979): La internacia lingvo. Sciencaj aspektoj. Berlin: Kulturbund, p. 193-199
- Haferkorn, Rudolf (1955): Universala Dekuma Klasado kaj Terminologio. En: Scienca Revuo (Purmerend) 7(1955)2(26), p. 58-61

- Haferkorn, Rudolf (1956): La intersimiligo de naciaj fakterminoj en la teknika komitato ISO/TC37 "Terminologio". En: Scienca Revuo (Purmerend) 8(1956)1(29), p. 31-34
- Haferkorn, Rudolf (1959): Internacia lingvonormigo en scienco kaj tekniko. Esperanto aŭ Interlingua? En: Scienca Revuo (Purmerend) 10(1959)4(40), p. 146-150
- Haszpra, Ottó (1979): Spertoj kaj proponoj pri la aplikado de Esperanto en la sciencoj kaj fakoj. En: Blanke, Detlev (Red.,1979): La internacia lingvo. Sciencaj aspektoj. Berlin: Kulturbund, p.178-186
- Haszpra, Ottó (1982): Lastatempa stato kaj evolutendencoj de la aplikado de Esperanto en la sciencoj kaj fakoj fine de 1981. En: der esperantist (Berlin) 18(1982)3-4(113-114) p.60-62, 5-6(115-116) p.107-109
- Haszpra, Ottó / Felsö, Géza / Blanke, Detlev (1988): Esperanto, lingvo de la natursciencoj kaj tekniko 1887-1986. (Esperanto-Dokumentoj 25 E), Rotterdam: Universala Esperanto-Asocio, 16 p.
- Haszpra, Ottó / Felsö, Géza / Blanke, Detlev (1989): Espéranto - langue des sciences et techniques 1887-1986. Bref aperçu traduit par F. Lo Jacomo. En: Espéranto Actualités. Revue française d'espéranto (Paris) 5/1989(404), septembre, p. 3-20
- ISAE/TC-111 (1965): Kion niaj fakvortaristoj devas atenti? En: Scienca Revuo (Zagreb) 15(1965)1-2(57-58), p. 7-22
- Lang, Anneliese (1987): Bibliografio de libroj kaj artikoloj verkitaj de Eugen Wüster en aŭ pri Esperanto (aŭ aliaj interlingvoj). En: Wüster, Eugen: Esperantologiaj Studoj. Memorkolekto editorita de Reinhard Haupenthal. Antwerpen-La Laguna: Stafeto TK, p. 219-238
- Lapenna, Ivo / Lins, Ulrich / Carlevaro, Tazio (1974): Esperanto en perspektivo. Rotterdam: Universala Esperanto-Asocio, 844 p.
- Lewin, Maurice (1965): Kontribuo al logika scienca terminaro. En: Scienca Revuo (Zagreb) 15(1965)3-4(59-60), p. 71-78
- Lewin, Ralph A. / Jordan, David K. (1981): The Predominance of English and the Potential use of Esperanto for Abstracts of Scientific

- Articles. En: Kageyama, K. / Nakamura, K. / Oshima, T. / Uchida, T. (Eds.): Science and scientists. Essays by Biochemists, Biologists and Chemists. Tokyo-Dordrecht-Boston-London, p.433-441
- Malovec, Miroslav (1984): ISO - modelo por nia normiga laboro. En: Pluhař, Zdeněk / Novobilský, Vlastimil (Red.1984): Kolekto de la referaĵoj el la internacia seminario Apliko de Esperanto en Scienco kaj Tekniko 1984. Brno: Ĉeĥa Esperanto-Asocio, p. 107-111
- Neergaard, Paul (1955): Rimarkoj pri kelkaj terminologiaj principoj. En: Sciencia Revuo (Purmerend) 7(1955)2(26), p. 43-57
- Novobilský, Vlastimil (1987): Využití Esperanta ve vede a technice. En: Košecký, Stanislav (Red.): Problémy interlingvistiky. Zborník materiálův z interlingvistického seminára (Vysok, Tatry 20.-22.mája 1987). Bratislava: Slovaka Esperanto-Asocio, p. 123-129
- Plehn, Hans-Joachim (1981): Infoterm - la lasta kreaĵo de prof-ro Wüster. En: Bednařik, Aleš (Red.): Apliko de Esperanto en Scienco kaj Tekniko. Kolekto de la referaĵoj de konferenco okazinta 1981-09-14/17 en Žilina, ĈSSR. Unua volumo. Poprad: Slovaka Esperanto-Asocio, p. 21-26
- Plehn, Hans-Joachim (1982): Planlingvo - ĉu filologia artaĵo aŭ teknika instrumento? En: Novobilský, Vlastimil / Pluhař, Zdeněk (Red.): Kolekto de la referaĵoj el la internacia Seminario pri Apliko de Esperanto en Scienco kaj Tekniko 1982, České Budějovice 1982-08-13/15. Praha: Ĉeĥa Esperanto-Asocio 1982, p. 75-79
- Rollet de L'Isle, Maurice (1911): Konsilaro por la farado de la sciencaj kaj teknikaj vortoj. Kötzschenbroda-Dresden: Thalwitzer, 78 p.
- Schremser-Seipelt, Ulrike (1990): Das Projekt "Internationaler Terminologie-Schlüssel" von Eugen Wüster. (Doktoriga disertacio) Wien: Geisteswiss. Fakultät der Universität Wien, (manuskripto), 257 p. + nenumeritaj aldonajoj
- Schubert, Klaus (1989, Ed.): Interlinguistics. Aspects of the Science of Planned Languages. Berlin-New York: Mouton de Gruyter, 348 p.

- Simon, Karl-Herrmann (1990): Al la raciigo de terminologia kaj vortara laboroj. En: AEST '88. Raciigo en Scienco kaj Tekniko. Poprad: Slovaka Esperanto-Asocio 1990, p. 136-140
- De Smet, Wim M.A. (1988): L'Evolution internationale de la terminologie En: Rosseel, Eddy / Symoens, Edward (Red.): La intereso kaj utilo de komuna interlingvo. The Relevance of a Common Intermediate Language. (AIMAV Collection d' "Etudes linguistiques" 36). Gent: AIMAV p. 27-31
- Stöp-Bowitz, Carl (1987): Fakaj terminoj kaj vortstrukturo de Esperanto. En: Mattos, Geraldo (Red.): Centjara Esperanto. Jubilea Libro de Akademianoj. Chapeco-SC (Brazilio), p. 230-235
- Vul'fovic, Leo (1986): Naučno-techničeskie slovari na jazyke esperanto. En: Vsesojuznaja konferencija. Podgotovka i ispol'zovanie naučnotechničeskich slovaroj v sisteme informacionnogo obespeĉenija. Moskva: Nauka, p. 41-43
- Verax, Charles (1911/12): Propono por Terminologiaj Fundamentaj Principoj por la Sciencia Lingvo en Esperanto. En: Oficiala Gazeto Esperantista (Paris) 4. junio 1911-majo 1912, p. 378-382
- Werner, Jan (1980): Faklingvaj principoj de vorta elekto kaj formigo. En: Pluhař, Zdeněk (Red.): Kolekto de la seminarioj referaĵoj Apliko de Esperanto en Scienco kaj Tekniko 1980. Ustí nad Labem 1980-08-29/31. Praha: Ĉeĥa Esperanto-Asocio, p. 56-62
- Werner, Jan (1982): Esperanta terminaro de terminologia fako. Praha: Ĉeĥa Esperanto-Asocio, 14 p.
- Werner, Jan (1985): Stabiligo kaj normigo de terminaro. En: Košecký, Stanislav (1985, Red.): Kontribuo al lingva teorio kaj praktiko. III. Kolekto de prelegoj prezentitaj kadre de la 5-a lingvistika seminario en Nitra 1984-09-21/23. Poprad: Slovaka Esperanto-Asocio, p. 18-25
- Werner, Jan (1986): Signifo kaj senco de la vorto en terminologio. En: Košecký, Stanislav (1986, Red.): Kontribuo al lingvaj teorio kaj praktiko. IV. Kolekto de prelegoj prezentitaj kadre de la 6-a lingvistika seminario en Nitra 1986-06-13/15. Poprad: Slovaka Esperanto-Asocio, p. 97-104

- Werner, Jan (1986): Terminologia Kurso. Roudnice: Sdruženy ZK ROH, 88 p.
- Werner, Jan (1990): Danĝero de pragmata sperto en terminologio de planlingvo. En: AEST '88. Raciigo en Scienco kaj Tehniko. Poprad: Slovaka Esperanto-Asocio p. 123-126
- Werner, Jan (1992): Individua kaj kolektiva laboroj pri terminaroj. En: Starto (Praha) 4/1992(151), p. 4-6
- Wüster, Eugen (1921): Die Bedeutung der Welthilfssprache Esperanto für den Techniker, ihr Wesen und ihre Ausbreitung seit dem Weltkriege. En: Die Technische Hochschule 3(1921)14(1. Juli), p.210-218
- Wüster, Eugen (1931): Internationale Sprachnormung in der Technik. Besonders in der Elektrotechnik. Berlin: VDI, 431 p. (Du pluaj represoj kun kompletigaj ĉpitroj. Bonn: Bouvier, 1966, 1970)
- Wüster, Eugen (1936): Konturoj de la lingvonormigo en la tekniko. Budapest: Literatura Mondo, 130 p. (Represo 1975: Abyhøj: Dansk Esperanto-Forlag)
- Wüster, Eugen (1978): Esperantologiaj Studoj. Memorkolekto editorita de Reinhard Hauptenthal. Antwerpen-La Laguna: Stafeto TK, 254 p.

B. Bibliografioj pri fakvortaroj

- Haferkorn, Rudolf (1954): Teknikaj kaj sciencaj terminaroj en Esperanto. En: Scienc Revuo (Purmerend) 6(1954)2(22), p. 42-52
- Haferkorn, Rudolf (1962): Sciencaj, teknikaj kaj ceteraj fakvortaroj en Esperanto. En: Scienc Revuo (Zagreb) 12(1962)3-4(47-48), p. 111-128
- Haferkorn, Rudolf (1966): Suplementa indekso de la sciencaj, teknikaj kaj ceteraj fakvortaroj en Esperanto. En: Scienc Revuo (Zagreb) 16(1966)3-4(63-64), p. 131-134
- Hauptenthal, Reinhard (1991): Lexikographie der Plansprachen. En: HSK 5.3. Wörterbücher. Dictionaries. Dictionnaires. Ein internationales Handbuch zur Lexikographie. An International Encyclopedia of Lexicography. Encyclopédie internationale de

- lexicographie. Ed. by Franz Josef Hausmann / Oskar Reichmann / Herbert Ernst Wiegand / Ladislav Zgusta. Dritter Teilband. Third Volume. Berlin-New York: De Gruyter, p. 3120-3137
- Ockey, Edward (1982): A Bibliography of Esperanto Dictionaries. Banstead: La aŭtoro, 238 p. (manuskripto)
- Solzbacher, William (1949): Technical vocabularies in Esperanto. En: Amerika Esperantisto (New York) 63(1949)7-8, p. 97-120

C. La faka lingvo kaj ĝenerala terminologio - teorio kaj praktiko (specimenoj)

- Arntz, Reiner (1995): Einführung in die Terminologiearbeit. Reiner Arntz / Heribert Picht. 3.Aufl. Hildesheim-Zürich-New York: Olms, 344p.
- Felber, Helmut / Lang, Friedrich / Wersig, Gernot (Hrsg.,1979): Terminologie als angewandte Sprachwissenschaft. Gedenkschrift für Univ.-Prof. Dr.Eugen Wüster. München-New York-London-Paris: Saur, 272 p.
- Felber, Helmut / Gerhard Budin. (1989): Terminologie in Theorie und Praxis. Tübingen: Narr (Forum für Fachsprachen-Forschung, Bd. 9), 315 p.
- Fluck, Hans R. (1991): Fachsprachen. Einführung und Bibliographie, Tübingen: Francke, 291 p.
- Galinski, Christian / Budin, Gerhard / Krommer-Benz, Magdalena / Manu, Adrian (1994): Internacia kunlaboro en la terminologio-planado. En: Scienc Revuo 45(1994)1 (164), p. 18-27
- Hoffmann, Lothar (1984): Kommunikationsmittel Fachsprache (2-a forte prilab. eldono), Berlin: Akademie-Verlag, 307 p.
- Nedobity, Wolfgang (Ed.,1982): Terminologies for the Eighties. With a special section: 10 years of Infoterm. München-New York-London-Paris: Saur (Infoterm Series 7), 412 p.
- Wüster, Eugen (1991): Einführung in die Allgemeine Terminologielehre und Terminologische Lexikographie. Mit einem

Vorwort von Richard Baum. 3. Aufl. Bonn: Romanistischer Verlag, 239 p.

Postrimarko

Por helpi al informiĝemaj homoj, eventuale pretaj okupiĝi pri sistema terminologia laboro, *Wera Blanke* kaj mi kompilis materialon, kiu reproduktas jenajn publikajojn, indikitajn en la bibliografio:

Blanke, W. (1986, 1987a, 1995);

Dehler, W. (1985c, 1986).

Ili kompreneble aparte redonas la vidpunktojn de TEC kaj neniel pretendas kovri la tutan terenon de la terminologia agado, nek priskribas la diversajn vidpunktojn, kiuj ekzistas pri difinitaj temoj. Por tion esplori ja la bibliografio donas sufiĉe da materialo.

La materialo estas akirebla kontraŭ 4 Internaciaj Respondkuponoj ĉe la aŭtoro.

Adreso de la aŭtoro:

Detlev BLANKE

Otto-Nagel-Strasse 110

DE - 12683 BERLIN

GERMANIO

(Tel. +49-30-5412633; Fakso. +49-30-5456742)

Eventualaj reformoj de la Esperanto-skribo ?

Yannic Gicquel (FR)

ENKONDUKO

De 1887 ĝis hodiaŭ konstante aperis reform-proponoj por la skribo de Esperanto. Nur scienca studado de la problemo alportos validan solvon. Tiun sciencon studon iniciatis *Jon Walter YUNG*, kaj eble nia scienca kolektivo kapablos kontribui al ĝia konkludo.

Kun ĉiu skriba progreso en nia monda civilizo aperis diversaj novaj obstakloj kontraŭ nia lingvo. Multaj el ili iom post iom trovis siajn solvojn. Sed tio ne konsistigis la solvon de NIA skrib-problemo : ĉiam restos kazoj en kiuj, tiuj punktaj solvoj (komputoraj aŭ aliaj) restos neefikaj! Nur filologia solvo povos esti definitiva.

Ni memoru, ke la 26 Latinaj literoj estas monde konataj, dum la 12 Zamenhofaj nenie troveblas. Ili tamen ne resumas la problemon.

IOM DA HISTORIO

"Ĉiuokaze se oni zorge atentas kaj observas la historion de Esperanto, oni konstante kaj en ĉiuj periodoj retrovas la ruĝan fadenon de la bezono reformi la alfabeton kaj la ortografion por la Zamenhofa lingvo!" (Panoramo, p. 1,5).

Zamenhof mem frue ekkonsciis pri la obstaklo, kiun konsistigas lia alfabeto kun specialaj supersignaj literoj. Versajne pli ol unu korespondanto levis antaŭ li la demandon. Sian kolektivon respondon donis la aŭtoro en la *Aldono al la Dua Libro* (Junio 1888, p. 6) : "Se ia el la tipografioj ne povas presi verkojn kun signetoj superliteraj [ĉapelo] kaj [krono], ĝi povas anstataŭigi la signeton (˘) per la litero "h" kaj la signeton [kronon] tute ne uzadi."